

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **S.**, so sídlom v B., zastúpeného JUDr. J. S., PhD., advokátom v K., proti žalovanému **M.**, o vydanie **hnutel'ných vecí s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 1 C 203/2002, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 22. januára 2010 sp. zn. 4 Co 161/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bardejov rozsudkom z 29. apríla 2009 č.k. 1 C 203/2002-289 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného vydania hnutel'ných vecí – kogeneračné jednotky T. s plynovým motorom a synchronným generátorom. Vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že medzi účastníkmi konania bola 31. decembra 1996 uzavretá zmluva označená ako nájomná zmluva. Jej predmetom bol nájom energetických a tepelných zariadení na výrobu a dodávku tepla, teplej úžitkovej vody, elektrickej energie vo vlastníctve žalovaného (§ 663 a nasl. Občianskeho zákonníka). Zmluva má črty nájomnej zmluvy, zmluvy o nájme nebytových priestorov a zmluvy o podnikateľskom nájme. Jej účelom bolo zabezpečiť za prenajímateľa výrobu a dodávku tepla a elektrickej energie na svoje náklady. Súd ďalej uzavrel, že článok 4 zmluvy má prvky príkaznej zmluvy. Z uvedeného vyplýva že v danom prípade sa jedná o zmluvu uzavretú podľa § 51 Občianskeho zákonníka. Nepomenovaná atypická zmluva sa spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ale aj

inými právnymi predpismi patriacimi do odvetvia občianskeho práva, ktoré upravujú občianskoprávne vzťahy s najpodobnejším obsahom. Prednosť má však dohoda účastníkov o rozsahu práv a povinností. Súd preto vychádzal z predmetného právneho úkonu a z prejavov ich vôle. Žalobca preukazoval vlastnícke právo zmluvou o dielo z 22. januára 2001, ktorá bola uzavretá medzi ním a spoločnosťou K. Z vykonaného dokazovania bolo zrejmé, že žalobca na základe dohody so žalovaným realizoval na prenajatom majetku investíciu, konkrétne na základe zmluvy o dielo. Išlo o rekonštrukciu kotolne K-09, vrátane dodávky technologického zariadenia. Z dohodnutých podmienok je zrejмый zdroj financovania predmetu zmluvy o dielo a je zrejмый aj rozsah oprávnení žalobcu konať v mene žalovaného. Ak žalobca tvrdil, že vynaložil finančné prostriedky, mal v súlade s dohodnutým článkom X. bod X. nájomnej zmluvy právo žiadať, aby mu boli vrátené náklady, ktoré vynaložil na prenajatý majetok, v prípade ak ho zhodnotil. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno na preukázanie vlastníckeho práva k veci a nepreukázal ani to, že by nastali skutočnosti, na základe ktorých nadobudol vlastníctvo k nej. O trovách konania rozhodol samostatným uznesením z 27. apríla 2010 č.k. 1 C 203/2002-353 v spojení s doplnčacím uznesením z 13. mája 2010 č.k. 1 C 203/2002-358 tak, že žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania 19 458,59 € spolu s 19 % DPH 3 613,34 € na účet JUDr. L. F. do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 22. januára 2010 sp. zn. 4 Co 161/2009 prvostupňový rozsudok potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením prvostupňového rozhodnutia. Uviedol, že namietané nesprávne právne posúdenie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania v nadväznosti na zmluvu o nájme energetických a tepelných zariadení súd prvého stupňa správne posúdil ako kombinovanú nepomenovanú zmluvu. Z predložených listinných dôkazov žalobca nepreukázal nadobudnutie vlastníctva k hnuiteľnej veci, vydanie ktorej žiadal. K námietke hodnotenia dôkazov uviedol, že hodnotenie vykonaných dôkazov je vždy vecou súdu a nie účastníkov konania. O trovách odvolacieho konania rozhodol samostatným uznesením z 20. októbra 2010 sp. zn. 4 Co 79/2010, 4 Co 80/2010 tak, že žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania 159,01 € k rukám JUDr. L. F. do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Zároveň týmto uznesením potvrdil prvostupňové uznesenie o trovách konania a zmenil doplnčacie uznesenie tak, že žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému 19 % DPH 3 213,19 € na účet JUDr. L. F. do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Navrhol zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 237 písm. f/ O.s.p. a jeho dôvodnosť z § 241 ods. 2 písm. a/, c/ O.s.p. Odňatie možnosti konať pred súdom videl dovolateľ v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj prvostupňového súdu, čím podľa neho došlo zároveň k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o základných ľudských právach a slobodách. Krajský súd ako súd odvolací sa vo svojom rozhodnutí obmedzil len na prevzatie argumentácie súdu prvého stupňa bez toho, aby sa vyjadril k argumentom žalobcu uvedených v odvolaní, alebo aby uviedol, prečo argumenty žalobcu neakceptoval. Rovnako tak neuviedol, o čo konkrétne opiera svoje tvrdenia o kombinovanej nepomenovanej zmluve. Súd musí prihliadať k vzájomným vzťahom jednotlivých, do úvahy prichádzajúcich argumentov a ich úlohu v konkrétnom prípade vyvážiť, s ohľadom na špecifikum danej kauzy, a nie tieto kritériá iba mechanicky aplikovať. Konštatovanie a závery súdu bez uvedenia relevantných dôvodov je neodôvodnené a svojvoľné, arbitrárne a ako také neakceptovateľné z pohľadu práva na spravodlivý proces žalobcu. Navyše uviedol, že odvolací súd nesprávne právne vec posúdil.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril. Na vyjadrenie právnej zástupkyne dovolací súd neprihliadol, pretože na zastupovanie žalovaného v dovolacom konaní nemala plnú moc.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu

prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Dovolanie žalobcu smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky niektorého z vyššie uvedených rozhodnutí. Prípustnosť dovolania preto z § 238 O.s.p. nemožno vyvodit'.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal, tieto nevyšli najavo ani v dovolacom konaní.

So zreteľom na obsah dovolania dovolací súd osobitne skúmal, či konanie nie je zaťažené vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Túto vadu dovolateľ videl v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu a prvostupňového súdu.

Predmetnému dôvodu dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Vady konania vymedzené v zhora citovaných častiach ustanovenia § 237 O.s.p. sú porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I. ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. a zároveň aj dôvodnosť podaného dovolania.

Judikatúra ESLP však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V danej veci sa žalobca domáhal vydania hnutelnej veci, ktorú vo svojom návrhu presne špecifikoval. Z dôvodu, že žalobca nepreukázal, že je vlastníkom predmetnej veci/vecí, súd žalobu zamietol. Keďže odvolací súd považoval rozhodnutie prvostupňového súdu za vecne správne, potvrdil ho.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu zamietol a odvolací súd dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Skutkové a právne závery súdov nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (ako aj prvostupňového súdu) ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozsudku (§ 157 ods. 2, § 211 ods. 2, § 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Žalobca ako dovolací dôvod ďalej uviedol, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Keďže v danom prípade nie je dovolanie podľa § 238 O.s.p. prípustné a vady konania v zmysle § 237 O.s.p. zistené neboli, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný. Vzhľadom na úpravu dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý v dovolacom konaní úspech nemal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo mu v dovolacom konaní žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. júla 2011

JUDr. Jozef K o l c u n, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Jarmila Uhlířová

